

ФОРМУЛЯР

Индекс: Фо 04.01.01-02

Издание: П

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дата: 10.01.2012 г.

Страница 1 от 5

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН

ФАКУЛТЕТ “ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ”

ОДОБРЯВАМ:
Декан на ФОЗ:
(проф. д-р С. Янкуловска, дмн)

ВЛИЗА В СИЛА
ОТ УЧЕБНАТА 2017/2018 Г.

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ПО

УПРАВЛЕНСКА И БИЗНЕС ЕТИКА

ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН “МАГИСТЪР”
СПЕЦИАЛНОСТ “ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ”

ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

ПЛЕВЕН
2017 г.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 2 от 5

По учебен план – задължителна

Учебен семестър: трети

Хорариум: 15 часа лекции

Брой кредити: 2

Преподаватели: Проф. д-р Силвия Александрова-Янкуловска, д.м.н.

ЦЕЛ И ЗАДАЧИ НА ОБУЧЕНИЕТО

Учебната дисциплина “Управленска и бизнес етика” е от задължителния блок на учебните дисциплини на специалността „Обществено здраве и здравен мениджмънт” образователно-квалификационната степен “Магистър”.

Бизнес етиката е сравнително нова област на научно познание, която позволява да се осмислят етичните стандарти и да се разрешават моралните конфликти, характерни за сферата на бизнеса. Тя е особено актуална за сферата на здравеопазването, където здравните мениджъри контролират много и различни дейности и специалисти. Същевременно обществото непрекъснато подлага на преценка здравеопазните дейности и това неминуемо влияе на работата на здравните институции и налага необходимостта от разбиране на бизнес етиката и разпознаване на етичните проблеми. Личните морални ценности са само един фактор във вземането на етични решения и са недостатъчни при комплексността на проблемите, пред които се изправя бизнеса.

Обучението по управленска и бизнес етика има за **основна цел** да подпомогне идентифицирането на етичните проблеми в практиката и разпознаването на наличните подходи за разрешаването им. Обучението има и **допълнителни цели** да запознае студентите с подходите за развиване на етично поведение, както и подпомогне справянето им с конфликтите между личните им ценности и ценностите, наложени на работното място.

Учебното съдържание е обособено в следните раздели:

Обща бизнес етика – въведение в бизнес етиката; морална отговорност в организациите; интегритет; ценности и морални норми в организациите.

Приложна бизнес етика – отговорности към потребителя; отговорности към служителите; управленска етика; организационна етика.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Обучението по бизнес етика трябва да постигне следните задачи при студентите-магистри по управление на здравните грижи:

1. Студентите да **придобият знания** за:

- Същността, целите, задачите, принципите на бизнес етиката;
- Дейностите на управленската и бизнес етиката;
- Прилаганите методи и подходи в бизнес етиката.

2. Студентите да **придобият умения** да:

- Решават оптимално възникнали в колектива проблеми;
- Изграждат оптимална работна среда и трудова атмосфера.
- По-ефективно лидерство и управление.

ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ

- Лекции
- Интерактивни семинари

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 3 от 5

МЕТОДИ НА ОБУЧЕНИЕ

- Лекционно изложение
- Дискусии на казуси
- Индивидуални писмени задачи

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНИЯ МАТЕРИАЛ ПО ТЕМИ И УЧЕБНИ ЧАСОВЕ

№	ТЕМАТИЧЕН ПЛАН НА ЛЕКЦИИТЕ	Часове
1.	Въведение в бизнес етиката. Морална отговорност в организациите.	2
2.	Интегритет. Ценности и морални норми в организациите.	2
3.	Отговорности към потребителя и служителите.	2
4.	Управленска етика.	2
5.	Организационна етика.	2
6.	Стъпки на етичния анализ в бизнес етиката.	2
7.	Морални аспекти на рекламата. Бебешкото мляко на „Нестле“.	1
8.	Разработване на нови медикаменти. Случаят с Талидомида.	1
9.	Безопасност на медицинските технологии. Случаят с диализните мембрани.	1
	ОБЩО	15

ТЕЗИСИ НА ЛЕКЦИИТЕ

1. Въведение в бизнес етиката. Морална отговорност в организациите. /2 ч./

Необходимост от изучаване на бизнес етика. Същност и развитие на бизнес етиката. Ползи от бизнес етиката. Отличителни черти и функции на бизнес етиката. Структура на бизнес етиката. Дефиниция за морална отговорност. Фактори, повлияващи моралната отговорност в организацията. Управление на моралната отговорност. Явлението whistleblowing.

2. Интегритет. Ценности и морални норми в организациите. /2 ч./

Същност на понятието. Значение на интегритета в корпоративния свят. Морално-етични изисквания към мениджъра. Как може да се насърчи и засили интегритета на служителите? Ценности, добродетели и морални норми. Разлика между ценности и принципи. Морални принципи в бизнес етиката.

3. Отговорности към потребителя и служителите. /2 ч./

Права на потребителя. Безопасност на продуктите. Морални аспекти на рекламата. Права на служителите. Отговорности на мениджъра и служителите. Механизми на регулиране на етичните стандарти в бизнеса – механизъм на „естествения подбор“, юридически механизми, граждански натиск.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 4 от 5

4. Управленска етика. /2 ч./

Мотивация на персонала. Справяне с организационния стрес.

5. Организационна етика. /2 ч./

Същност на организационната етика. Особенности на етичното поведение в организацията – личностни фактори за етично поведение в организацията; фактори на социализацията; лични стратегии за вземане на етично решение; организационни фактори (фирмена култура, взаимоотношения, морални конфликти). Стратегия и стилове за справяне с конфликти.

6. Подходи за етичен анализ в бизнес етиката. Стъпки на етичния анализ /2 ч./

Прескриптивен подход. Консеквентен подход. Деонтологичен подход. Ценностен подход. Основни стъпки – 1)Определяне на основния проблем в казуса; 2)Кои са засегнатите страни? 3)Кои правила и норми са приложими в случая? 4)Какви аргументи могат да бъдат изтъкнати? 5)Какво е заключението? 6)Ще бъде ли подкрепено заключението?

7. Морални аспекти на рекламата. Бебешкото мляко на „Нестле“. /1 ч./

Рекламата в социално-етична перспектива. Специфика и етика на рекламата в областта на медицината. Представяне и анализ на казуса с адаптираното бебешко мляко. Реклама на продукти, носещи вреда или предизвикващи зависимост.

8. Разработване на нови медикаменти. Случаят с Талидомида. /1 ч./

Фази на разработване на нови медикаменти. Взаимоотношения фармацевтични компании-клинична практика. Представяне и анализ на Случая с Талидомида.

9. Безопасност на медицинските технологии. Случаят с диализните мембрани. /1 ч./

МЕТОДИ ЗА КОНТРОЛ:

ТЕКУЩ КОНТРОЛ

По време на семестъра студентите получават индивидуална задача за писмена разработка на етичен анализ на казус. Оценката на индивидуалната задача съставлява 30% от крайната оценка по дисциплината.

ЗАКЛЮЧИТЕЛЕН КОНТРОЛ

Изпитът по бизнес етика е писмен под формата на тест. Оценката на теста се закръглява до цяла единица и съставлява 70% от крайната оценка по дисциплината.

СИСТЕМА ЗА НАБИРАНЕ НА КРЕДИТИ

Общ брой кредити: 2

Сумарната кредитна оценка се формира от:

1. Кредити от присъствие на лекции
2. Кредити от самостоятелна подготовка за текущия контрол
3. Кредити от самостоятелна подготовка на индивидуалната писмена задача

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 5 от 5

ИЗПИТЕН КОНСПЕКТ

1. **Въведение в бизнес етиката.** Същност и развитие на бизнес етиката. Ползи от бизнес етиката. Отличителни черти и функции на бизнес етиката. Структура на бизнес етиката.
2. **Морална отговорност в организациите.** Дефиниция за морална отговорност. Фактори, повлияващи моралната отговорност в организацията. Управление на моралната отговорност. Явлението whistleblowing.
3. **Интегритет.** Същност на понятието. Значение на интегритета в корпоративния свят.
4. Морално-етични изисквания към мениджъра.
5. **Ценности и морални норми в организациите.** Ценности, добродетели и морални норми. Разлика между ценности и принципи. Морални принципи в бизнес етиката.
6. **Отговорности към потребителя.** Права на потребителя. Безопасност на продуктите.
7. **Морални аспекти на рекламата.** Рекламата в социално-етична перспектива. Специфика и етика на рекламата в областта на медицината. Реклама на продукти, носещи вреда или предизвикващи зависимост.
8. Права и отговорности на служителите. Отговорности на мениджъра.
9. Механизми на регулиране на етичните стандарти в бизнеса – механизъм на „естествен подбор“, юридически механизми, граждански натиск.
10. **Управленска етика.** Мотивация на персонала.
11. **Управленска етика.** Справяне с организационния стрес.
12. **Организационна етика.** Същност на организационната етика. Личностни фактори за етично поведение в организацията. Фактори на социализацията. Лични стратегии за вземане на етично решение.
13. **Организационна етика.** Организационни фактори (фирмена култура, взаимоотношения, морални конфликти). Стратегия и стилове за справяне с конфликти.

ПРЕПОРЪЧВАНА ЛИТЕРАТУРА

1. Материали от лекционен курс
2. Александрова-Янкуловска, С. Управленска и бизнес етика (издателски план на Издателски център МУ-Плевен за 2014 г.)

АВТОР НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Проф. д-р Силвия Александрова-Янкуловска, д.м.н.

Програмата е утвърдена на Факултетен съвет на 27.09.2017 г.